

Teplýšovický občasník

občasník

vydává Obec Teplýšovice

1. číslo roku 2011

30. března 2011

Informační plátek pro Teplýšovice, Čeňovice, Humenec, Kochánov, Smilov, Zálesí

CHOPOS plánuje ve svém území rozhlednu s naučnou stezkou

Rád bych zde blíže představil záměr, na kterém se již pracuje celý rok. Jde o projekt, který si myslím, nemá co do obsahu a vzájemné spolupráce z hlediska území mikroregionu obdoby. Pokud vše dobře dopadne, vznikne zde velmi zajímavé atraktivní místo, kterým se bude moci pochlubit každá obec sdružená ve svazku obcí CHOPOS. Pro realizaci záměru byla vybrána nejlépe situovaná lokalita v katastrálním území Lbosín. Jde o nejvyšší kopec (zvaný Březák) uprostřed mikroregionu, který svou polohou splňuje požadavky pro zrealizování projektu. Celý rok se měřilo, počítalo a projektovalo. Dnes je vše jinak. Projektová dokumentace je již posuzována z hlediska vydání stavebního povolení a vizualizace projektu poskytla rozhledně mnohem širší rozměr. Každý si už může stavbu a nejbližší okolí představit. Rádi bychom do projektu zapojili každého, kdo má zájem zúčastnit se netradiční a výjimečné akce. Naskytá se myšlenka, že nám jde hlavně o peníze. Trochu ano, ale ne výhradně. Nejde totiž pouze o postavení rozhledny s naučnou stezkou, nýbrž o celou koncepci plánovaného místa. Z mnoha zajímavostí bude nejbližší okolí rozhledny, které bude vydlážděné z plochých kamenů. Přímo vybízející k vytvoření tzv. kamenné mapy, do níž je možné nesmazatelným způsobem zaznamenat údaje o jednotlivých partnerech. Tímto způsobem budou do mapy vyznačena místa všech obcí mikroregionu. Z ptáčích perspektiv bude dobře patrné, kde se rozhledna s okolím nachází. Troufám si tvrdit, že každý člověk chce po sobě zanechat nějaký záznam, jinak řečeno historickou stopu. S úsměvem někdy popisujeme žebříček cílů svého žití – zasadit strom, zplodit dítě, postavit dům atd. Souhlasím, také jsem něco podobného už řekl, ale před námi zde žili osobnosti, které se zapsali do povědomí všech mnohem hlouběji. Setkáváme se s nimi v učebnicích nebo na místech, která navštěvujeme pro jejich výjimečnost. Dozvídáme se například, že na bohatě vykládané okno kostela přispěl zdejší krejčí, že dříve žijící sedlák postavil z vděčnosti uzdravení svého dítěte bohu a lidem kapličku, apod. Dnes budoucím generacím podobné historii opředené stopy nezanecháváme. Připravujeme jim pouze starosti s budoucím žitím na této planetě.

O co nám jde?

Chceme umožnit každému, kdo se více či méně zapojí do tvorby regionálně zajímavého místa, aby zde mohl o sobě zanechat informaci v podobě nesmazatelné stopy. Pro umístění svého záznamu zde vytvoříme několik míst. Jednou z několika variant je vtisknutí svého jména, názvu firmy do samotné konstrukce rozhledny. Všechny údaje zde budou zaznamenány po celou dobu existence rozhledny. Není to výzva? Věřím, že pro řadu z nás ano. Brzy vyrazím do terénu s nabídkou hodlají zapojit do projektu více aktérů a pomoci tak obcím s realizací jedinečného záměru. Záměru výstavby rozhledny s naučnou stezkou, která se stane významnou dominantou, dlouhodobě vtisknutou do území ležícího mezi Benešovem, Vlašimí a Divišovem. Pokud již nyní vzbuzují u někoho zájem případné účasti, můžete hned učinit zasláním zprávy pomocí e-mailu kratochvil@posazavi.com, nebo zavoláním na tel. číslo 777193556. Zatím jde pouze o určitý příslib do budoucna, který napoví, jakou měrou se kdo hodlá zapojit. S každým jsem ochoten jednat individuálně. Shromážděné informace budou signálem směrem k rozpočtům obcí sdružených v mikroregionu CHOPOS.

Barevnou vizualizaci si můžete prohlédnout v přízemí OÚ Teplýšovice.

Miroslav Kratochvíl

Projektantka: Ing. arch. Iveta Torkoniaková

Kultura a společenské dění v obci

Čtení z kroniky

Loupežníci a lapkové z okolí Teplýšovic

Zavítejme do doby 14. - 15. stol., do doby, kdy spokojený život podle měřítka tehdejší doby vystřídalo období chmurné, přestože nezuřila tehdy žádná válka. V kraji tou dobou často řádili bandité a loupeživá chasa, která přepadala nejen jednotlivce ve skrytu lesa či zákrutu cesty, ale i celé povozy, samoty a leckdy i celé vesnice. V našem kraji řádil pověstný Matouš Zúl z Ostředka, který měl četné pomocníky i ze stavu šlechtického, neboť toto „řemeslo“ výnosné bylo a proto tolik svádivé. Celá banda čítala tehdy 55 členů. Zúl zmocnil se i hradu Dubé a hradu Čejchanova.

Jeho pomocníci byli vesměs mladí a krásní hoši, co se stávali postrachem celého okolí až ku Praze. Nejednu historku o nich vypravuje Popravčí kniha pánů z Rožmerka, jejichž lid také přepadával a šibalstvo jim působil. Ale všechno má i svůj konec a tak také došlo i na Zúla a jeho chasu. Když řádění jeho dostoupilo míry nesnesitelné, vypravil se proti němu se svými lidmi arcibiskup Zbyněk Zajíc a dobyl jeho hrad Čejchanov, srovnaje ho se zemí. Posléze dobyl i Dubou a Zúla i s jeho bandou polapil. Tehdy také byla vrácena tvrz, která stávala nad Zálesím v místech, kde se ještě dnes říká „na hradě“. Za velikého účastenství všeho lidu byl pak Zúl se svými 50 lidmi dne 9. července 1404 na Šibeniční hoře nad Prahou pověšen. Tohoto Zúla, jenž byl pověšen na železný hák nejvýše nad ostatní, provázal na jeho poslední cestě mistr Jan Hus a domlouval loupežní-

kovi tak výmluvně, že ten skutečně poklekl na popravíšti a prosil shromážděné davy „svatá obci, prosímť Vás, proste za mne Pána Boha“.

Jak vyprávějí dávní kronikáři čeští, visel tam na onom železném háku Zúl sedm let a jeden blázen utrlh jednu jeho nohu, chtěje na něho dosáhnouti.

Celý kraj si oddechl, tak jako všichni, které znepokojoval, pokud vůbec vyváží životem. Panství Zúlovo připadlo králi Václavu IV., který ho zakrátko rozdělil svým milcům. Kamená tvrz „hrad“ záhy zpustla a časem byla rozebrána coby stavební materiál na stavbu domů v okolí. V r. 1910 se propadlo sklepení, které bylo časem zasypáno. Ještě dnes je na některých místech slyšet dutý zvuk sklepů. Dávná pověst říká, že v rozvalinách sklepů je ukryt poklad z doby řádění Zúla. Toto tvrzení nebylo nikdy ani potvrzeno, ale ani vyvráceno a tak na svého objevitele stále čeká. *Renáta Procházková, kronikářka*

Kniha, která by vás mohla zaujmout

Od tohoto čísla by měla vycházet pravidelně rubrika, která bude představovat různé knihy, které by mohly zaujmout širší čtenářský okruh v naší obci. Ačkoliv žijeme v době elektronických médií, na knižním trhu se to kupodivu téměř neprojevuje, stále totiž vychází nepřehledné množství knih. Je tedy nasnadě, že orientovat se v této doslova knižní džungli, je pro běžného smrtelníka téměř nadlidský úkol. Záměrem této rubriky není mapovat vše, co v současnosti vychází, ale spíše upozornit na některé kvalitní knihy, které by si mohly zasloužit vaši pozornost. A nyní již k první knize.

Soběhrdy 650 let, kronika obce

Tato kniha vyšla ke kulatému jubileu obce Soběhrdy v letošním roce. Pan Maciej KucharSKI si k její přípravě pozval široký okruh spolupracovníků, bez jejichž pomoci by nebylo možné toto dílo vytvořit. Kniha upoutá pozornost již při prvním pohledu – kvalitní pevná vazba, při zběžném prolistování nás zaujme množství černobílých a barevných fotografií s popisky. Obsahově je kniha velmi pestrá. Začíná nejstaršími dějinami obce a okolí, postupně nás zavede až do současnosti. Další kapitoly jsou věnovány různým oblastem společenského života. Dozvíme se o historii školství v Soběhrdech, o kolektivizaci, o minulosti a současnosti místního evangelického sboru, o filiálním kostele Nanebevzetí Panny Marie. Následují kapitoly o historii místních spolků – o třech hasičských sborech v Soběhrdech, Mezihoří a Žiňanech, o mysliveckém sdružení, divadelním ochotnickém spolku a také o historii a současnosti sportu v obci.

Tato kniha přináší na 343 stranách velmi pestré čtení, které zaujme každého, kdo má vztah k místní historii a současnosti a chce vnímat své okolí v širších souvislostech. Zájemci o tuto knihu mohou kontaktovat obecní úřad v Soběhrdech, kde by některé výtisky ještě měly být na prodej.

pg

ROZHOVOR S ...kapelou *LemRoucha*

O kapele LemRoucha před nedávnou dobou věděl málokterý příznivec rockové hudby. Dnes je tato kapela v Teplýšovicích a blízkém okolí již dobře známá. Její věhlas však přešel i do širšího povědomí, protože před nedávnem vyhrála čtenářskou soutěž Benešovského deníku o nejpobulárnější kapelu – tzv. Benešovského Otíka. K rozhovoru s členy kapely jsem se chystal v době, kdy mě vůbec nenapadlo, že budou takto triumfovati. O to více jsem byl na rozhovor s nimi zvědavý...

Mohli byste čtenářům objasnit historii vzniku kapely a v jakém složení v současnosti hrajete?

Jirka Pessr: Vznik kapely bych nechtěl datovat, spíše to celé vznikalo v průběhu roku 2008. Do té doby jsme zkoušeli a hráli sami pro sebe s Pavlem Mládkem. Na hasičském plese jsme oslovili Jirku Koblreho a poté i Pepu Škvoru. Od té doby hrajeme ve stejném složení, tedy: Jiří Pessr – akordeon, Pavel Mládek – kytara, Jiří Koblre – basová kytara, zpěv a Josef Škvor – bicí.

Zajímavý a trochu i tajemný je název kapely. Můžete ho objasnit?

LemRoucha: Pokud tento název zní někomu tajemně, je to jeho názor a možná, že na něm i něco je... Pro nás však je název jasný – jedná se o lem jednoho konkrétního roucha, kterému se stala taková menší nehoda. My jsme z toho udělali jednoslovný název, přičemž

jme ponechali začáteční písmena obou původních slov velká. Takže ten název vznikl spíš vlastně jen z recese, ale pak jsme si na něj zvykli a už nám zůstal.

Hodně začínajících kapel se vydá cestou napodobování svých vzorů, včetně převzaté hudby. Vy však jdete cestou výhradně vlastní hudby, texty jsou též vaše a v repertoáru máte navíc i instrumentálky, což je pro kapelu tohoto typu nezvyklé a zajímavé. Můžete popsat nějak proces vzniku jednotlivých skladeb? Kdo vymýšlí hudbu a kdo texty?

LemRoucha: Hned na začátku jsme si řekli, že bychom chtěli hrát vlastní tvorbu, což se nám zatím daří. Vznik skladeb je kolektivní záležitost – někdo přijde s hudebním nápadem, který je buď hotový, nebo se dotváří během zkoušek a k tomu pak někdo přinese hotový text. Ve většině případů nejdříve složíme hudbu a pak teprve přijde na řadu text. Chceme ale taky vyzkoušet ten postup obrátit.

Překvapilo vás vítězství v Benešovském Otíkovi?

LemRoucha: Ani ne tak překvapilo, jako spíše dokonale zaskočilo. My jsme opravdu netušili, že nám dá tolik lidí hlas a že nás vůbec někdo do této soutěže přihlásí. Chtěli bychom touto cestou všem našim příznivcům poděkovat – je to hlavně jejich zásluha, že jsme v soutěži uspěli. Jsme rádi a děkujeme jim, že z vlastní vůle vybírali po vsi kupóny z novin a odevzdávali je v místní prodejně, nebo neúnavně klikali na internetu, protože právě díky vyrovnanosti obou způsobů hlasování nás dostali před všechny ostatní. Ještě bychom chtěli dodat, že při přebírání ceny v redakci Benešovského deníku jsme se dozvěděli, že postupujeme do krajského Otíka,

takže můžeme zabodovat ještě více...

Ale vážně, ještě jednou všem moc děkujeme.

Když jsme u těch cen, vy jste dostali kromě Otíka ještě další dvě. Jirka Koblre se umístil v kategorii zpěváků na druhém místě a vyhráli jste ještě kategorii Počin roku 2010. Fanoušci tak ocenili loňský ročník festivalu ROCKTEP, který se konal v říjnu v sokolovně a který jste vlastně pořádali vy. Chcete k tomu něco říci?

LemRoucha: Znovu musíme opakovat, že i tato cena patří částečně fanouškům, protože to byli oni, kdo hlasovali a chceme jim za to ještě jednou poděkovat. Loňský ROCKTEP byl vlastně nultým ročníkem, pro nás to byla nová zkušenost. Pozvali jsme si spřátelené kapely a podle ohlasů si myslíme, že se to celé vydařilo. Letos chceme ROCKTEP uspořádat znovu a doufáme, že posluchači budou s hudební nabídkou spokojeni.

Na závěr bych vám chtěl popřát hodně hudebních úspěchů a zážitků. Moje poslední otázka směřuje k vaší současné nové tvorbě. Prozradte, co chystáte na letošní rok, něco o plánovaných koncertech a dalších vystoupeních, nebo třeba o natočení nějakého demosnímku.

LemRoucha: O demosnímku uvažujeme už delší čas, takže až bude příležitost, vrhneme se na to. Rádi bychom to zvládli během léta. Letošní koncertní sezóna je zatím v přípravě. Nejbližší akcí bude společná rocková zábava s kapelou ADOSTBAND, která proběhne nejspíš v polovině května v místní sokolovně, dále opět vystoupení během cyklistického závodu Železný dědek, v jednání jsou ještě další vystoupení. Nechceme usnout na vavřínech a tak v současné době zkoušíme nové skladby, zkrátka určitě se nenudíme. Fanoušky budeme o všech akcích včas informovat prostřednictvím plakátů, nebo našich webových stránek www.lemroucha.wz.cz a doufáme, že nám nadále zachovají svoji přízeň.

pg

Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice

S prvním vydání Teplýšovického občasníku v roce 2011 bychom rádi zavedli nový způsob prezentace školních zařízení v Teplýšovicích – mateřské školy a základní školy. V každém z následně vydaných občasníků Vás, naše spoluobčany, budeme minimálně na protilehlé dvojstránce informovat o dění v těchto subjektech. Seznámíme Vás s tím, co se událo, v současnosti koná i v blízké budoucnosti chystá. Myslím, že o životě v těchto „budovách“ víme opravdu málo, přestože okolo procházíme či projíždíme každý den. Někdo tyto informace přijme pouze okrajově, k životu je bezprostředně nepotřebuje, pro jiného jsou potřebné pro zhodnocení či naplánování

života svých ratolestí, další je použije třeba pro konfrontaci života dnešní školy a školky s děním v době jeho aktivit v těchto zařízeních. Více informací naleznete na webových stránkách příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Teplýšovice, kde jsou uvedeny všechny potřebné informace, aktuality, fotogalerie, kontakty, výroční zprávy či historie a v neposlední řadě rozpis hodin a prázdnin.

<http://zs-a-ms-teplysovice.wz.cz/>

Rád bych Vás ještě seznámil se školskou komisí Obce Teplýšovice. Komise byla nově ustanovena po komunálních volbách v roce 2010. Má 3 členy: předsedu – zvoleného člena obecního zastupitelstva, 2 členy – jeden člen je pedagogickým pracovníkem

ZŠ a MŠ, druhý za rodiče dětí, navštěvující dané zařízení. Do té doby neexistovala. Fungovala zde Školská rada, která působí jako vnitřní kontrolní orgán školského zařízení. Školská rada se skládá taktéž ze 3 členů, kteří zastupují rodiče, pedagogy a Obec Teplýšovice. Školská komise byla zřízena jako poradní orgán Obce Teplýšovice jako zřizovatele příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Teplýšovice. Komise dále zprostředkovává podněty a připomínky Obce vůči příspěvkové organizaci a naopak. S ostatními členy komise se snažíme ulehčit práci a zlepšit komunikace mezi ředitelkou ZŠ a MŠ Teplýšovice a starostou Obce, kteří jsou už takto maximálně vytíženi.

Josef Provazník, předseda školské komise

Ve škole se pořád něco děje!

Tak jako každý rok jsme před Vánoce v základní škole uspořádali vánoční jarmark. Děti zde prodávaly své výrobky-svícný, svíčky, adventní věnce, vánoční ozdoby apod. Učí se tím nejenom obchodovat s vlastní prací, ale zároveň pochopit hodnotu peněz, neboť jimi utržené peníze jdou pak na nákup hraček do školní družiny dle jejich výběru a na vánoční dárky pro rodiče pod stromček. Stejně jako loni, i tento jarmark byl velice vydařený a navodil u většiny přítomných tu správnou předvánoční náladu. Tímto bychom chtěli poděkovat všem, kteří mezi nás přišli.

Počátkem prosince jsme společně s mateřskou školou absolvovali velmi zdařilé divadelní představení Spolku Jiřího Helekal nazvané „Mikulášská besídka“.

V závěru roku jsme konečně uskutečnili akci, na kterou se chystáme již několik let. Navštívili jsme s předvánočním vystoupením, jablečnými záviny, vánočním stromkem a perníkovými ozdobami Sanatorium pro pacienty postižené Alzheimerovou chorobou v Ostrředku. Myslím, že velkým přínosem pro děti bylo, že nejenom přinesly trochu radosti, ale viděly, že není na světě všechno jen růžové. Byl to velký zážitek i pro nás dospělé!

Reportáž o tom, jak to tam vypadalo a co tam naše škola předvedla, napsala žákyně 5. třídy *Eliška Škvorová*.

Před vánoce

Bylo před vánoce a naše škola jela do Ostrředku do Domova důchodců. Tam jsme všem zahráli pohádky: "Jak byli vánoce málem na blátě a Vánoční pohádku". Pak jsme zazpívali koledy, ozdobili stromček ozdobami, které jsme vyrobili ve škole při výtvarné výchově a ve školní družině. Všechny dědečky a babičky jsme podarovali jablečným štrúdlím, který jsme předchozí den ve škole upekli.

Pak už nás čekala vánoční besídka pro rodiče a přátele školy, kterou si připravily jak děti v ZŠ, tak i děti z naší mateřské školy.

Neznám hezčí zážitek před Vánoce, než vidět ty malé drobečky, jak se s úsilím snaží, aby na nic z naučených písniček, básniček a divadelních textů nezapomněly a potěšily tak svoje maminky, tatínky, babičky, dědečky a ostatní příbu-

zenstvo, které se na ně v hojném počtu přišlo podívat.

Tím jsme se přenesli přes vánoční svátky a nastal nám nový rok. I ten nám samozřejmě přinesl a ještě přinese mnoho nových zážitků a akcí.

Škola vyrazila na hory

Hned v první týdně naše škola vyrazila na již několik let osvědčený ozdravný pobyt na horách spojený s lyžováním a bobováním. A opět to nemělo chybu! Tentokrát s námi jeli i někteří z Mateřského centra (které nám

mimořádně velmi úspěšně funguje) a všichni jsme si to moc užili.

(pokračování str. 5)

Ve škole se pořád něco děje!

Hurá, jedeme na hory!

V pondělí ráno v 7:45 hod jsme měli sraz u školy. Nakládání věcí, pomalé loučení a odjezd. Cesta trvala přes 2 hod. Konečně jsme byli na místě, nastěhovali se a šli lyžovat. Ubytování bylo příjemné a ještě lepší bylo to, že jsme koukali přímo na sjezdovku a nemuseli nikam docházet. Rozdělili jsme se do tří skupin a zbyla chvilka i na krátké lyžování. Po hodině nás čekala večeře. Samozřejmostí byla večerní hygiena a zasloužený spánek. Příští den po snídani se šlo oblékat a lyžovat. Na sjezdovce jsme se rozešli do skupin. Lyžovalo se dopoledne a odpoledne. Každý den se to opakovalo. Středa byla trochu odpočinková. Dopoledne jsme bobovali. Byl jsem členem záchranného týmu, který pomáhal v každé situaci. Srážka nebo výjezd z trasy nás nenechaly v klidu. Večer bylo naplánované večerní lyžování. Byl to skvělý nápad, který se nám moc líbil. Vždy po lyžování mělo nejlepší družstvo ještě rozcvičku. A také, abych nezapomněl, ten kdo nebyl poslušný, musel do kopce po svých. Nebyl jsem výjimka. Nejen, že jsme se na sjezdovkách vyřádili a vyzkoušeli si své síly, ale také jsme nevynechali učení. Každý den nás neminulo nějaké to opakovací cvičení. Týden utekl jako voda a pátek byl tu. Naštěstí jsme mohli ještě lyžovat. Po obědě protivné balení a zdlouhavá cesta před námi. O to příjemnější bylo shledání s rodiči a šťastný návrat domů.

Tomáš Strachota, 5. třída

Samozřejmě i v následujících měsících školního roku plánujeme spoustu akcí, namátkou jen: odpolední bruslení na zimním stadionu v Benešově, návštěvu Království železnic, exkurzi do Muzea čokolády v Praze, pořad o archeologii v Muzeu hl. města Prahy, dojednáváme zájezd do táborského divadla a ještě je naplánováno spoustu jiných akcí, ale ty už si necháme zase na příští novinové setkání.

V blízké době nás také čekají velké změny, co se týče vybavenosti školy. Vzhledem k získané dotaci z EU, bezmála ve výši 400tis.korun, již v příštím měsíci budeme vybavovat školu interaktivní tabulí, obnovíme počítačovou síť a zakoupíme nové, moderní pomůcky (mikroskopy, přírodovědné modely atd.).

Chceme být nadále školou rodinného typu, ale zároveň chceme držet i krok s dnešní moderní dobou. Tímto Vás všechny srdečně zveme: **Přijďte se k nám podívat!**, nebo navštivte naše webové stránky www.zs-a-ms-teplysovice.wz.cz. Nejbližší akce pro veřejnost bude tvoření s maminkami (ale nevadí nám i tatínci), které tentokrát proběhne formou keramické dílny a vystoupení dětí MŠ a žáků ZŠ ke Dni matek.

pedagogický sbor ZŠ Teplýšovice

Zápis dětí do 1. třídy

I letošnímu zápisu do 1. třídy předcházela Den otevřených dveří (v MŠ i ZŠ), který se uskutečnil 18. ledna a tzv. „Den prvňáka“, kdy nás přišly navštívit děti ze školky, pohrály si s námi a něco si s námi i vyrobily. K zápisu, který proběhl 27. ledna, se dostavilo 5 dětí ze 6 letošních předškoláků. Byly velmi šikovné a my se už na ně všichni moc těšíme. Stejně jako v předešlých letech je zveme na „Týden prvňáka“, který se bude konat v měsíci květnu, kdy si budoucí prvňáčci mohou vyzkoušet, jaké je to chodit do školy se vším všudy, tedy i s návštěvou družiny a školní jídelny, kde nám mimochodem paní kuchařky velmi dobře vaří.

POZVÁNKA

Výtvarná dílna

Tak jak se už stalo dobrým zvykem, pořádáme i letos na jaře pro vás výtvarnou dílnu. Tentokrát bude dílna pro rodiče a přátele a ostatní zájemce zaměřena na výrobu drátovaných vajíček.

Dílna se uskuteční dne **6. dubna od 15.30** hod v budově školy
Pomůcky: 2-3 vyfouknutá vajíčka, dobrá nálada, šikovné ruce.
 Těšíme se na všechny zájemce.

Přihlásit se můžete na tel.: 725 557 198 - A. Ottlová

Zprávy z mateřinky

Letošní rok začala MŠ zvesela

Zdravíme Vás z mateřinky. Začali jsme zvesela. Hned první týden nového roku jsme se ve školce připravovali na karneval. Vyrobili jsme si masky, tančili a dováděli. Hlavní akce „ Dětský karnevalový rej „ proběhla v neděli 9. ledna za vydatné podpory a pomoci SDH Teplýšovice a náramně jsme si jí užili.

Sál vyzdobený karnevalovými maskami, vystříhanými sněhovými vločkami a nakreslenými sněhuláky, působil jemně a svátečně.

Úvodní průvod masek zahájily beruška s indiánkou, následovaly skupinky princezen, ježibab, zvířátek, čertíků, indiánů, čmeláčků, pirátů, kouzelníků a kouzelnic. Objevil se i Pat a Mat, Pepek námořník, Zoro, mořská panna, voják a Maková panenka. Nejoriginálnější maskou se stala modrá a zelená chobotnice, malý slon, Šmoulinka a komíníček – jeden z nejmladších účastníků karnevalu.

Paní učitelky se také na celé odpoledne proměnily ve strakaté pejsky s černýma ušima a tři maminky a sedm dospívajících dívek, v bílém oblečení s barevnými hrnci na hlavě a špičatými nosy, se proměnily ve sněhuláky. Ti všichni se starali, aby měly děti po celé odpoledne dostatek her, soutěží a překvapení.

Tatínek Jiří a dědečkové Antonín a Milan nám k našemu rejdní a soutěžení pouštěli a hráli skvělou hudbu, při které nikdo nezůstal sedět.

Soutěžilo se např. v koulení velkých sněhových koulí – gymnastické míče, mačkání papírových koulí a následně házení do velkých košů, v tancování s nafukovacími balónky. Ovšem nejveselejší soutěží byla jízda na sněhovém polštáři, kde se dítě posadilo na polštář navlečený do starého povlaku a rodič ho táhl a svištěli jako o závod. Děti také předváděly své pěvecké a recitační dovednosti na podiu do mikrofonu.

Co děti vždy s netrpělivostí očekávají je losování peřesa. Přejí si, aby zrovna jejich obrázek byl vylosován a oni si mohli dojít pro přípravnou odměnu.

Společně jsme tak prožili radostné odpoledne. Naši prarodiče vždycky říkali: „Nejdříve práce a pak zábava“. Vlastně to tak bylo i toto odpoledne. Oceňujeme rodiče za jejich snahu vyrobit dětem masky, děkujeme maminkám a děvčatům za pomoc při organizaci soutěží a her, hudbě za doprovod a samozřejmě sponzorům a rodičům, bez jejichž příspěvků bychom nemohli odměňovat děti při soutěžích a hrách. A co ještě? – Snad jen doufat, že z našich dětí budou jednou také báječní rodiče.

Předškoláci se připravují na vstup do 1. třídy

Letošní sněhová nadílka v nás probudila spoustu nápadů a chuti si sněhu užít venku i uvnitř MŠ. Sněhuláci byli všude – sněhová na zahradě a papíroví na nástěnkách v šatně naší školky. Protože některé z nás čeká nástup do ZŠ, pokoušíme se zvládnout všechno, co by správný předškolák měl. Snažíme se, aby na velkém tělíčku byla chytrá hlavička, co se ničeho nebojí. S paní učitelkou jsme společně navštívili místní školu. Předškoláci zkusili činnost v „ pravé “ vyučovací hodině a ostatní si pohráli v mateřském centru. Jednou týdně si s námi přijíždí zatančit a zaskotačit paní Maršálková z taneční školy Salta, což nás baví a těší. Máme tak možnost poznat někoho nového, kdo nás učí se pohybovat v rytmu veselých písniček a my pak ukážeme našim rodičům, co všechno zvládneme – a že je to dřina ☺. Kromě toho, že se budeme pokoušet zvládat stále nové věci, pozorovat, zkoumat, pracovat a hrát si, čekají nás také různá zpestření. V březnu nás čeká pohádkové představení s velikonočním námětem. Abychom nezapomněli na kamarády z MŠ, budeme se také fotografovat. Naše maminky oslaví v květnu svůj svátek, tak jim společně se školáky popřejeme na besídce. Chystáme se na výlet na Pěnkavův mlýn do Takonína,

kde určitě zažijeme spoustu dobrodružství. Rádi bychom pozvali k nám do MŠ paní keramičku, která s námi už v loňském školním roce vyráběla krásné vánoční dekorace.

Až se dostaneme na konec školního roku, tak na závěrečné besídce ukážeme všem, kdo navštíví naše vystoupení, něco z toho, co jsme se v MŠ naučili a všichni společně se rozloučíme s předškoláky.

Učitelky MŠ

Pohled rodičů na předškolní vzdělávání v Teplýšovicích

Každý rodič se dříve nebo později ocitne před volbou, kam umístit své dítě do mateřské nebo základní školy. Určitě se vyplatí dobře se rozmyslet, protože všichni chceme pro své děti to nejlepší. Když jsme řešili, kam dáme naše děti do školky, bylo to pro mě od začátku jasné. Ačkoliv je dnes větší konkurence a každý se snaží nabídnout něco výjimečného (sportovní zaměření, jazyky či náboženství...), my jsme se rozhodli pro MŠ v Teplýšovicích. Má to hned několik důvodů. Školka leží v klidné části obce a má velkou zahradu s prolézačkami, které děti jistě ocení. Dále pak úžasný personál, před kterým smekám, a mají můj obdiv za to, jak dokážou s dětmi pracovat. Neustále mě překvapuje, co se děti všechno naučí, vyrobí, namalují a objeví nového za jeden jediný den ve školce.

Dobré je i to, že přímo ve školce je kuchyň, takže je jídlo vždy čerstvé a podle mě i kvalitní, což si možná někteří rodiče neuvědomují. To, že jedno dítě nejí čočku, další okurku anebo zelí, neznamená, že dostanou každý den hranolky. Jídelníček je opravdu pestrý a děti mají šanci poznat a ochutnat spoustu jídel, které maminky doma třeba často nevaří. Jsem moc ráda, že děti chodí téměř každý den ven ať už na procházku či zahradu. Také nám vyhovuje program školky a její všeobecné zaměření, které je vhodně doplněno různými zájmovými kroužky (angličtina, tanečky, logopedie,...). Navíc dětičky jezdí na plavání, různá divadélka a představení. Tohle všechno pomáhá vytvořit příjemné prostředí, kde se děti cítí jako doma a právě proto je ta "naše" školka pro nás nejlepší.

Určitě by se hodilo více peněz na vybavení, nějaké rekonstrukce a úpravy. V posledních letech navíc vzniká i přetlak na místa ve školce, což vyvolává obavy mezi maminkami, jestli zrovna jejich děti budou do školky přijaty. Ale to jsou problémy, které, vzhledem k silným ročníkům, trápí zřejmě všechny zřizovatele mateřských škol a musí si s tím nějak poradit.

Mateřská škola v Teplýšovicích je pro mě něco jako srdeční záležitost. Jsem moc ráda, že se tam zase po letech mohu vracet, ačkoliv dnes už jako maminka a ne jako ta malá holčička, která se těší na kamarády a pěkné hračky.

Blanka Koudelková, Vlkov

Již třetím rokem navštěvujeme mateřskou školku při Základní škole a mateřské škole v Teplýšovicích. Musím říci, že od počátku našeho vstupu do školky, tedy ve třech letech, kdy děti ještě tu maminku potřebují, nás paní učitelky přijaly naprosto úžasně. Nikdy nedošlo k pláči, vztekání, dupání..., a to je zejména díky kladnému a výbornému přístupu učitelek, paní Pavlasové a paní Padevětové, k našim dětem. Musím pochválit i volbu programu, kterému se děti věnují a rozvíjí tak svoji zručnost a tvořivost, učí se jazyky, tanečky, písničky, ale i jak se k sobě chovat navzájem. Zároveň bych touto cestou ráda poděkovala za přístup učitelského sboru k nám rodičům, neboť kdykoliv je nějaký problém, vždy ochotně a rády poradí, pomohou, povzbudí a uklidní, a to není zrovna málo. My maminky jsme někdy přecitlivělé, jak jde o naše děti a někdy i v maličkosti vidíme problém. Jen bych se chtěla přimluvit za starší děti, aby nemusely po obědku spinkat. Ne všem se chce, a když nakonec usnou, tak se jim zase nechce spinkat doma. Je to však plně v kompetenci paní učitelek. Současně musím poděkovat i paní školnici Poláčkové a kuchařkám, paní Slaninové a Mládkové, za to, jak úžasně krmí bříška našich mrňoušků.

Takže ještě jednou moc děkuji všem z mateřské školky, neboť není pro rodiče nic lepšího, než když jde jejich dítě ráno do školky s úsměvem na tváři.

Pavla SRBOVÁ

Na přelomu roku 1974-1975 byla slavnostně otevřena MŠ v Teplýšovicích. Byla jsem jedna z prvních, kdo tuto MŠ navštěvoval. Uplynulo pár let a zmiňovanou „školku“ začali navštěvovat i naši dva synové, kteří zde strávili krásné 3 roky svého dětství, nenarušené každodenním dojížděním. Poté nastoupili povinnou školní docházku v místní ZŠ, kde byli pasováni na školáky.

Během let strávených v MŠ i ZŠ se naučili mnohému. Absolvovali kulturní, sportovní akce, kina, divadla, exkurze. Plavecký výcvik, kde se naučili plavat, lyžařský výcvik, kde se naučili lyžovat, výlety. Dále navštěvovali různé kroužky, od logopedického po taneční, angličtinu a počítačový, kde získávali cenné informace a dovednosti.

Provoz obou zařízení je přizpůsoben tak, že po celý den je o Vaše děti postaráno a Vy můžete v klidu vykonávat svá povolání. Chtěla bych vyjádřit svůj dík všem, kteří se v mateřské i základní škole o naše děti starají a konstatovat, že jsem velmi ráda, že obě školská zařízení v místě našeho bydliště vzorně fungují a že je děti od 3 do 11 let mohou navštěvovat.

Přichází doba, kdy starší syn po 8 letech opustí tato zařízení a bude pokračovat v docházce v Benešově. A já věřím, že stejně jako já bude na tato léta strávená „doma“ ve škole rád vzpomínat.

maminka

Sčítání lidu v minulosti

V letošním roce opět dochází ke sčítání lidu a my budeme znát nová data o nárůstu či poklesu obyvatel a domů po deseti letech. Nejinak tomu bylo i v r. 1921 v obci Teplýšovice. **Z kroniky:** Ve dnech 15. - 16. února 1921 pověřen byl řídicí učitel Jan Zeman okresní politickou správou v Benešově sčítáním lidu v politické obci Teplýšovice. Bylo napočteno v Teplýšovicích ve 49 domovních číslech 283 obyvatel, v Humenci v 17 číslech 123 obyvatel a v Zálesí v 10 číslech 54 obyvatel. Úhrnem v politické obci Teplýšovicích bylo 98 domů 552 obyvatel. Dle náboženství 550 řím. katolíků, 1 vyznání českobratrského a 1 bez vyznání.

Zajímavé je, že v místní obci Teplýšovicích napočteno bylo před 10 lety, tedy 1911 o 1 číslo a 8 obyvatel méně, v Rousínově při stejném počtu čísel o 4 obyvatele více a v Humenci o 3 čísla a 8 obyvatel více. Ze Zálesí z r. 1911 data chybí.

Podívejme se ještě do vzdálenější minulosti a zapátrejme v dávných kronikách.

Do r. 1850 přibyla stavení 30,31,32, 33,34,35,36,37 a 38. Po r. 1850 přibyla stavení čp. 39-49. Po r. 1918 čp. 50-59. Největší přírůstek domů byl v letech 1780-1820 a v letech 1918-1946.

V 16. - 17. století žily na usedlostech tyto rodiny: Tůmova, Hrbkova, Peckova, Darebníčková, Strachotova, Vozova, Černých, Havlova, Mikešova, Frkova, Bartoňova, Juklova, Špičkova, Malečkova, Hanouskova, Znamenáčkova, Nedvědova, Suchých, Klauzova, Sahulova, Kyselkova a Klokočnickova.

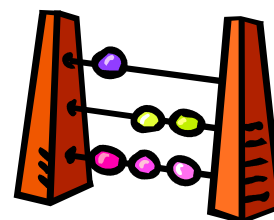
Humeneček byl kolem r. 1700 znovu zřizován. Z r. 1600 známe zápisy o mlýně čp. 11 a usedlosti čp. 12 u mlýna stojící.

Kolem r. 1700 přibyla stavení čp. 1-6, kolem r. 1800 přibyla čp. 7-10, kolem

r. 1830 přibyla čp. 13-17 a 19. V r. 1863 čp. 18 a v r. 1870 čp. 20 a 21. V r. 1863 oddělena byla chalupa čp. 18 od chalupy čp. 6.

Od r. 1600 žili zde rodiny: Vyšovský, Smilovský, Nádvorník, Hosopaš, Špaček, Sadílek, Stehlík a Vlka. Po r. 1700 do r. 1800 nalzáme tu rodiny: Čížek, Znamenáček, Trojan, Zedník, Bláha, Klokočnický, Branec, Červenka, Maršál, Strachota, Trčka, Tůma, Krejčířek, Procházka, Kolhort, Spálenký, Pták, Vlha a Pohořalý.

Renáta Procházková,
kronikářka

Představujeme: Teplýšovická dvojčátka

V obci Teplýšovice se během posledních třech let narodila troje dvojčátka. Ve velké přesile jsou to kluci a my vám je touto cestou představujeme.

Tadeáš a Matěj Andrlíkovi
z Teplýšovic,
narozeni 3. 2. 2010

Marek a Josef Provazníkovi
z Čeňovic,
narozeni 15. 8. 2008

Šárka a Lukáš Ottlovi
z Teplýšovic,
narozeni 22. 12. 2010

Rodiče hodnotí Mateřské centrum Teplýšovice

V září 2010 otevřeli ve vedlejší vesnici Teplýšovice Mateřské centrum. Se synkem jsme tam hned začali chodit a musím říct, že je to bezva věc. Adámek se dostane mezi ostatní děti, pohraje si s jinými hračkami než má doma a tudíž ho i zajímají a po dopoledni

stráveném v MC je po zbytek dne nejhodnější dítě na světě. Musím říct, že to dává hodně i mně. Když jedeme do MC, tak nemám tak stereotypní den. Těším se, že si popovídám s maminkami, se kterými jsem se tam seznámila, ale i se spoustou mých

kamarádek, které tam chodí se svými ratolestmi, protože když máte malé dítě, tak těch možností moc není. Doufám, že bude MC fungovat tak dlouho, jak jen to bude možné.

Vašáková Barbora, Petroupim

Knihovna má stále co nabídnout

Dlouhé zimní večery a praskající oheň v krbu, to přímo vybízí k tomu, vzít do ruky knihu. Ponořit se do poutavého příběhu a nechat se unášet osudem postav. Ráda bych Vás tímto pozvala do zdejší místní lidové knihovny, kde můžete najít právě zmíněnou literaturu. Zastoupeny jsou zde různé žánry. Od románů po krásnou i naučnou literaturu jak pro dospělé, tak i pro děti, pohádky a encyklopedie, odkud lze čerpat nepřeborné množství informací. Dále je zde pro veřejnost přístupný internet, tedy další zdroj informací. Knihy naleznete v krásných prostorách obecního úřadu každý čtvrtek od 17.00 do 19.00 hodin.

Ráda Vás zde přivítám a pevně doufám, že nad stránkami knih se Vám podaří alespoň chvíli zapomenout na starosti všedních dní. Zimní večery se brzy stanou minulostí, avšak dobrá kniha zůstává.

Helena Slaninová - knihovnice

Hasíkovo dobrodružství

Není to tak dávno, co jsme se v deštivém pozdním listopadovém dni loňského roku s našimi Hasíky vydali po stopách Blanických rytířů zdolat pověstí opředěný Blaník, odhalovali tajemství a historická pozadí družiny rytířů Sv. Václava, trénovali uzlování, slaňovali se do nitra hory, stříleli ze vzduchovek, zachraňovali figuranta simulujícího poraněného člověka, zahřáli se čajem a sváčou po zdárném výstupu na rozhlednu a pokračovali dle mapy v sestupu z hory až k hluboké lesní rokli, kde byla celodenní hra zakončena jejím překonáním, nebo chcete-li veselým svezením na improvizované lanovce za pomoci výstroje jednotky SDH Teplýšovice. Už tenkrát nám bylo líto, že nadmíru povedenou akci nebylo možno zakončit vyhodnocením a to u dětí tradičně oblíbeným opékáním buřtů. Počasí bylo opravdu „na hraně“ a zbytečně riskovat zdravím dětí jsme rozhodně nechtěli. Děti byli nadšené, plné dojmů a zážitků z proběhlého dne, ale vytrvalé listopadové mrholení a chlad s postupujícím pozdním odpolednem rozhodl. Jen letmo se na sebe díváme a je rozhodnuto. Buřty přišť.

Pokud by se čtenáři zdálo, že jsme tuto kratochvíli s dětmi odsunuli na neurčitý červnový víkend, následující řádky ho doufám (a snad v dobrém slova smyslu) vyvedou z omylu. Už na plese v prvním lednovém týdnu tohoto roku se zabýváme myšlenkou znovu pro děti uspořádat celodenní akci. Všem je jasné, že letošní zimní počasí si bude klást na organizaci akce nekompromisní podmínky. Chceme ale Hasíkům umožnit výcvik celoroční, tak aby práce s dětmi byla efektivní a měla přínos především pro ně samotné. Nemohli bychom vést děti k hodnotám a tradicím dobrovolné hasičiny pouhým teoretickým výkladem v koutě příjemně vyhřáté klubovny s výmluvou na „prostě špatné počasí“. Styděli bychom se sami před sebou, zkrátka tudy cesta nevede. Alespoň pro nás ne. A vím, že se není čeho obávat. Jirka s Tondou i všichni ostatní, kteří teplýšovické Hasíky v rozvoji podporují, mají priority jasně srovnané, pečlivé přípravy, akce jsou vedeny v nekonečném kruhu - bezpečnost dětí – zábava – znalosti a opět bezpečnost dětí. Jdeme znovu do toho a tentokrát budou i buřty.

Poprvé v letošním roce se tedy Hasíci SDH Teplýšovice scházejí již druhou únorovou sobotu a rozhodně ne k akci ledajaké. Mají před sebou více jak půl dne doslova nabitého programem, zábavou a výcvikem dovedností, které jako hasičský potěr znát mají a využijí je po celou soutěžní sezónu. Přestože je akce pro děti půldenní, pro oba vedoucí i ostatní, kteří se rozhodli věnovat tuhle únorovou sobotu teplýšovickým dětem, to znamená výrazně celodenní působení na celé trase hry.

Ráno ještě za tmy plníme vlastní termosky horkým čajem, který v zimním lese přijde dětem určitě vhod, nakládáme přepravky sušenek, vytoužených špekáčků, balíme plachty, celtky, karimatky, diabolky a vzduchovky pro střelecké stanoviště, nakládáme lana, hadice, čerpadlo a další hasičský materiál, obrovské krabice pro simulaci

pokračování na str. 10

Hasíkovo dobrodružství pokračování

zahoření, připravujeme mapy pro výcvik topografie, shromažďujeme zdravotnický materiál pro výcvik dovedností poskytnutí předlékařské první pomoci. Rozdělujeme úkoly a celé dopoledne trávíme na trase hry. Přípravy jsou v plném proudu, někteří trasu absolvují několikrát, nic se neponechává náhodě. Počasí je na únor relativně parádní, modlíme se, aby vydrželo. Rychlý oběd, s očima na hodinkách v rychlosti polykáme poslední sousta a ve 12:30 stojíme před hasičárnou. Vše připraveno.

Děti se schází opravdu v hojném počtu. Dlouho se neviděly, živě diskutují, těší se. Počasí stále „drží“, neprší, nesněží, místy dokonce prosvítá sluníčko. Tři družstva dětí nabitých energií a touhou po dobrodružství. Co víc si můžeme přát. Start. Vyrážíme. Prvním úkolem je sběr odpadků v katastru Teplýšovic, než narazíme na první skutečně soutěžní stanoviště. Sešlý sních odkryl poházené pet lahve a další drobný odpad, se kterým se děti dokážou rychle vypořádat. Jejich ostříží zrak zpoza zimních čepic naražených hluboko do čela pečlivě monitoruje bezprostřední okolí a obrovské pytle, které za tím účelem neseme, se nemilosrdně plní. „Ty lidi jsou fakt prasata“ slyším prostou úvahu školáka za sebou a musím se smát. Nepodceňujte děti. A obzvláště hasíky ☺. Najednou povyk. Děti našly první značku, chvíle intenzivního hledání a mají i skrytý úkol. Topografie, mapové značky. Všechny tři družstva zvládají a pokračujeme. Chvilé šlapání, další stanoviště, skrytý úkol, počítáme balíky slámy na poli a znovu pokračujeme. A další, tentokrát zdravotvěda. Zlomenina, odřenina, poraněné koleno, tepenné krvácení.. Dospělí hasiči vybalují trojcípé šátky, škrtidla, obinadla, dlahy a trpělivě vysvětlují. Jak pomoci kamarádovi při poranění v lese, kam zavolat, jak se zachovat? Vyndáváme z batohů termosky a rozléváme do připravených kelímků čaj, opravdu přijde vhod. A hurá lesem dál k cíli. Co do lesa nepatří, jak se zachovat, když se ztratíme, které druhy stromů míváme. Desítky otázek a odpovědí střídají pohybové aktivity pro zahřátí. Soutěž v házení šišek, výcvik v pořadové přípravě. Cesta ubíhá, prudkým svahem sestupujeme po vrstevnicích z lesa na louku do samotného finále dnešní hry. Dvě silná lana napnutá mezi stromy. I tohle patří k základním pohybovým a obratnostním

dovednostem, se kterými by se hasiči měli umět vyrovnat. Nikdo neodmítá, děti se nadšeně a spořádaně řadí do zástupu. Po jednom jim pomáháme nahoru. Pevně se drží a rozvážně se sunou k druhému konci lana. Nikdo to nevzdá. Všichni se těší na další disciplínu, kdy si ještě zastřílí ze vzduchovky na připravené dřevěné špalíčky. Pozorují ty zarputilé výrazy na displeji foťáku a jsem přesvědčen, že co děláme, děláme zatraceně dobře.

Zima se začíná vkrádat pod bundy. Kluci rozdělávají oheň a děti se okolo s nadšením shlukují. Správní to hasiči. ☺ Jak prostá věc. Pár vlhkých čmoudících větví vydávajících teplo, uprostřed února KONEČNĚ vytoužené buřty. Nikomu nechybí televize nebo počítač, nikdo nepostrádá přibor. Děti v umazaných kalhotách sedí na kládách a otočených přepravkách, opékají buřty, přikusují chleba, někteří sušenky, živě diskutují, usrkávají zbytky

horkého čaje. Je již poměrně pozdě odpoledne a ochlazuje se, od poslední disciplíny upouštíme, požární útok už se nekoná. Jen letmo se na sebe díváme a je rozhodnuto. Zase brzy příště.

Se soumrakem se blížím k domovu. Utahaný, špinavý, ve vsi mívám bezprizorní skupinku dětí bezcílně se poflakující na hromadě sutě u cesty. Jindy bych je minul bez povšimnutí, ale když teď projíždím okolo, nedá mi to. Kroutím hlavou a v duchu se klaním celému týmu Hasíků Teplýšovice.

Hook

Historie venkovských škol na Benešovsku (1. část)

Nad vchodem do budovy naší školy visí pamětní deska, která zde byla instalována v červnu 1933 u příležitosti 50. výročí otevření nové školní budovy. Je věnována památce prvního čestného občana Teplýšovic, řídícího učitele Šimona Krasnického (1851 – 1921). Tato pamětní deska je svědkem toho, že v době, kdy byla na budovu instalována, měla škola pro občany Teplýšovice velký význam, určitě si jí považovali a byli vděční za její existenci. Nechci polemizovat o tom, zda ve vztahu nás všech k místní škole se něco od té doby změnilo, spíše mě to celé inspirovalo k tomu, abych se podíval na to, jak v dávné i nedávné historii fungovala naše škola a další venkovské školy podobné té naší.

Předmětem zájmu historiků jsou v oblasti školství hlavně univerzity. Život na univerzitách je spojen s řadou významných historických osobností a s tím spojených událostí, které pomáhaly spoluvytvářet dějiny.

O to složitější je probádání sítě nižších škol a v první řadě škol venkovských. V našem povědomí je zafixována představa tereziánské školní reformy, jakožto začátku pravidelné a povinné školní docházky v českých zemích a vzniku současného typu základní školy. Jak však vypadaly venkovské školy v době před tereziánskou reformou? A byla v té době již nějaká škola v Teplýšovicích? Na tyto otázky se pokusíme najít odpověď v první části našeho seriálu o venkovských školách.

Nižší školy na Benešovsku v době vrcholného středověku

V době vrcholného středověku, tedy ve 14. a 15. století neexistovala žádná síť venkovských škol v takové podobě, jakou známe dnes. Neexistovalo ani žádné centrální řízení těchto škol. Církev byla v té době jediným správcem a dohlížitelem nad tehdejšími školami nižšího typu. Školy existovaly tehdy pouze při farách a měly výběro-

vý charakter. To znamená, že do škol byly vybírány pouze nadané děti, které navíc musely mít nějakého sponzora, který by jejich vzdělávání platil. Průkazná svědectví z této doby o školách na Benešovsku jsou ojedinelá a historické bádání se soustřeďuje na hledání nepřímých důkazů. Jde především o zprávy týkající se činnosti církevních institucí na místní úrovni, tedy především na farách v rámci jednotlivých děkanátů. Hledání se soustřeďuje také na výpisy z *Děkanské knihy pražské artistické fakulty*, kde je seznam bakalářů s místem jejich původu. Třetí možnost je vyhledávání podle velikosti, významu a prosperity určitých sídlišť v dané době na zkoumaném území.

V oblasti Benešovska a Podblanicka byly ve 14. a 15. století tři děkanáty – benešovský, štěpánovský a vltavský. Každý z děkanátů patřil pod jiný archidiakonát - benešovský k pražskému, štěpánovský ke kouřimskému a vltavský k bechyňskému. Počty farních osad a škol v těchto třech děkanátech shrnuje následující tabulka:

Děkanát	Počet far	Doložené školy	Téměř jisté školy	Předpokládané školy	Celkem
Benešovský	20	5	-	3	8
Štěpánovský	64	4	2	7	13
Vltavský	40	3	3	5	11
Celkem	124	12	5	15	32

Jako hlavní zdroj pro doložení škol sloužily *vizitační zprávy* v jednotlivých děkanátech. Ve vizitačních zprávách je málokde škola zmíněna přímo, ale přesto v několika případech je v těchto dokladech uvedena. Dalším zdrojem čísel v tabulce byly archivy far a jednotlivých obcí a městeček. Autor tohoto výzkumu uvádí, že školy doložené a téměř jisté můžeme celkem bez obav počítat do tehdejší školní sítě. V případě předpokládaných škol tato jistota již není stoprocentní. Důležitá byla vazba škol na faru. Fara školu spravovala a finančně zajišťovala její chod. Finanční spoluúčast měla v některých případech též místní samospráva či místní vrchnost.

Na škole se vyučovalo náboženství, mnoho

žáků se připravovalo na duchovní dráhu. Také učitelé byli klerici a výkon funkce učitele byl v mnoha případech předstupněm jejich další kariéry. Učitelé a žáci též zajišťovali chrámový zpěv, v některých případech jim náležela za tuto činnost odměna. O nějaké škole v Teplýšovicích nemáme z této doby žádné zprávy nebo přímé důkazy. Jako nepřímý důkaz by mohla být brána existence kostela sv. Havla, který má sice současnou podobu z roku 1756, ale jde o kostel gotický, pochází tedy nejspíše ze 14. nebo 15. století. Pokud zde kostel v této době stál, mohla při něm být i fara, na které mohla probíhat výuka. Síť farních škol se udržela na Benešovsku až do doby třicetileté války a nijak se nezvětšova-

la. Již v době husitství totiž začaly do oblasti školství pronikat konfesní spory a ty byly mnohde na škodu úrovně výuky. Lze říci, že školství na venkově od té doby stagnovalo, takže k dalšímu pokroku a vývoji ve školství došlo na Podblanicku a Benešovsku až v době po třicetileté válce.

Nižší školy na Benešovsku a Podblanicku v 17. a 18. století

Výzkum, o jehož zjištění se zde opíráme, byl proveden na základě studia *farářských relací* z let 1677 a 1700, *duchovních tabel* z roku 1713 a pramenů k dějinám piaristického řádu v Benešově; dále byl doplněn

Pokračování na str. 12

Historie venkovských škol na Benešovsku

dílčími údaji z pozdějšího *tereziánského katastru*. Cenné jsou hlavně zápisy z duchovních tabel a farářských relací, kde byla zmínka nejen o existenci školy, ale také o jejím financování, ustanovení učitelů a také o inspekční činnosti.

Na dobu pobělohorskou a s tím spojenou rekatolizaci je možné pohlížet z mnoha úhlů. Na Benešovsku a Podblanicku bylo mnoho evangelíků, takže politika rekatolizace se místního obyvatelstva bezprostředně dotýkala. Nelze však nevidět nesporný klad, který tato politika zanechala v oblasti školství. I do školství pronikalo od začátku 15. století do začátku třicetileté války mnoho konfesních sporů. To samozřejmě nepomohlo stabilizaci a centralizaci tehdejší školské politiky. Konec války znamenal pozvolné utišení sporů navzdory tomu, že mnoho lidí muselo opustit svá místa a odejít do ústraní či do emigrace. Následující vývoj přinesl stabilitu a pokrok ve všech oblastech hospodářství a života obyvatel, což mělo vliv i na růst sítě škol a vzdělanosti.

V roce 1677 je již na Benešovsku a Podblanicku 65 škol a v roce 1700 dokonce 70 škol.

O hmotné zabezpečení učitelů se nejvíce starali faráři, dále místní samosprávy a soukromí dárci (vrchnost z jednotlivých panství). Ustanovení učitelů měla ve více jak 80% na starosti církev prostřednictvím farářů, zbytek případů měla na starost vrchnost a místní samospráva. Velký tlak byl vyvíjen na veřejný slib katolické víry pro učitele – v roce 1700 tento slib však vykonala jen polovina učitelů. Inspekční činnost byla vykonávána pravidelně.

Do roku 1713 vzrostl počet škol ve zdejších kraji na počet 85. Z inspekčních zpráv se dozvídáme, že školy na venkově byly někdy

dočasně zavřené pro nedostatek žáků. Bylo to hlavně v době sezónních zemědělských prací. Učitelé byli většinou prostí vesničané, pomocníci faráře při bohoslužbách a chrámovém zpěvu. Jejich úroveň byla různá. Vzdělaných učitelů se střední nebo vyšší školou bylo velmi málo. Například v roce 1677 je uváděn pouze jeden takto vzdělaný učitel ve Velkých Popovicích v divišovském vikariátu. Pro venkovské žáky znamenalo tehdejší základní vzdělání zvládnutí katechismu a náboženství tak, aby mohli ministrovat při bohoslužbách. V městských školách byl obsah základního vzdělání širší.

Je téměř jisté, že nejméně od poloviny 18. století (možná už v 1. polovině 18. století) existovala podobná škola i v Teplýšovicích. V té době došlo k poslední přestavbě kostela sv. Havla a předpokládá se i rekonstrukce zázemí, ke kterému škola patřila.

Na začátku 18. století přišli do Benešova piaristé. Piaristický řád byl založen na začátku 17. století v Římě a byl původně určen pro vzdělávání chudé mládeže pouze na území Říma. Řád se však rozšířil i mimo Řím a vzdělával i bohatší děti měšťanů a šlechty. V roce 1631 ho na Moravu do Mikulova povolal kardinál František z Ditrichštejna. Kardinál se domníval, že relativně tolerantnější řád mu více pomůže při rekatolizaci než jezuité. Piaristé se zakrátko rozšířili po celé Moravě a také do Polska, Slovenska a Čech.

Benešovští piaristé založili v roce 1704 *elementární školu* a při ní i gymnázium. Počet žáků elementární školy převažoval nad žáky gymnázia, přesto bylo založení této školy pro okolí velmi významné. Učivo piaristické elementární školy bylo nesporně

bohatší než na venkovské škole. Pro nadané žáky z okolí se tak otevřela možnost dále studovat, většinou s finanční pomocí nějakého sponzora. O snaze místní vrchnosti prosadit vzdělání všech sociálních vrstev obyvatelstva svědčí „*Obecní a soudní řád města Benešova*“ z roku 1725 od majitele konopištského panství hraběte Jana Josefa z Vrtby, který zde nařizuje poddaným povinnou školní docházku.

Benešovsko se příchodem piaristů stalo významným střediskem vzdělanosti pro široké okolí. V té době byly podobné školy v okolí pouze v Želivě a v Táboře, obě však byly menšího významu.

Z uvedeného přehledu je patrné, že vzdělanost na Benešovsku a Podblanicku měla od poloviny 17. století trvale stoupající úroveň. Na venkovských školách nebyl tento trend tak patrný, nadaní žáci však měli možnost pokračovat ve studiích v Benešově. Celý tento vývoj lze sledovat i v ostatních místech Čech a Moravy a je zřejmé, že nezadržitelně směřoval k významnému předělu ve školství v českých zemích. Byla jím takzvaná tereziánská školní reforma, která umožnila jednotný systém základního vzdělání pro celou populaci obyvatelstva. O tom, jak se projevila tato reforma na venkovských školách na Benešovsku, se podíváme příště.

Použitá literatura:

F. ŠMAHEL: *Nižší školy na Podblanicku a Vltavsku do roku 1526*

V. BARTŮŠEK: *Vývoj školství na Podblanicku ve druhé polovině 17. století a v první třetině 18. století*

pg

Rocková zábava v Teplýšovicích

Zveme Vás v sobotu 14. května do sokolovny na rockovou zábavu

s Adostbandem a LemRouchem.

Volba MISS ELDORÁDA

Dne 11. března se restaurace Eldorádo zaplnila k prasknutí a jediným důvodem byla volba miss. Slavnostnímu večeru předcházelo hlasování, které za bouřlivých diskuzí probíhalo každý večer od 16. února do 10. března. Nominováno bylo celkem 34 uchazeček, a přestože bylo hlasování tajné, dalo se dle již zmíněných diskuzí mluvit o několika horkých kandidátkách. 10. března ve 22 hodin zasedla sčítací komise ve složení Víťa

bylo vybráno několik uchazeček a přímo na místě se volila miss sympatie. Tento titul si odnesla Denisa Jiříková z Kochánova.

Pak už následovalo slavnostní vyhlášení vítězek, kterého se ujal DJ Andy.

3. místo, tedy titul 2. vice miss získala **Barbora Dřízalová** z Teplýšovic.

Sahula, Lenka Granátová, Michal Kazda a já a sečetli všechny hlasy. Za těch pár dní se jich sešlo neuvěřitelných 388, z nichž 377 bylo platných a 11 neplatných. Z těch 11 neplatných hlasů bych vybrala jeden. Hlas dostala teprve pár dní narozená Kačenka Laštovková, ale vzhledem k jejímu „věku“ byl hlas vyřazen.

11. března ve 21 hodin

2. místo, tedy titul 1. vice miss získala **Kateřina Novotná** z Teplýšovic.

1. místo MISS Eldoráda získala **Michaela Trantová** z Teplýšovic.

Všechny čtyři finalistky obdržely šerpy, pamětní skleničky, kytice a miss blýskavou korunku. Na každou ze všech vítězek navíc čekaly další dárky a ceny, jako např. poukazy na večeři pro 2 osoby, trička, kosmetika, poukaz do fitcentra a poličky.

Na překvapené vítězky a dojaté tatínky pak čekal první tanec a zábava se mohla naplno rozjet.

Děkuji Janě Marešové (za sdružení pes pomůže), Markétě Holinkové a Mgr. Johaně Lenke za fa Gardenflower, Petrovi Podroužkovi st. a celému osazenstvu restaurace Eldorádo za ceny a přípravu této akce a vítěžkám ještě jednou gratuluji.

Renáta Procházková

Vítání občánků

Ohlédnutí se za pravidelnou, ale vždy výjimečnou odpolední chvílkou. Obec Teplýšovice se rozrostla o nové malé človičky. Slavnostní odpoledne se konalo v Mateřské škole v režii Hany Kyselkové, Mgr. Pavla Gobyho a Marie Pavlasové.

Malé občánky přivítal starosta obce Josef Škvor. Básničky rodičům přednesly děti z MŠ a ZŠ. V upomínku na tento den byl každému miminku předán dárek a maminkám kytička.

Do života byli vítáni:

Petr Kosina
Karel Obecovský
Lukáš Ottl
Šárka Ottlová

Všem účinkujícím děkujeme za vytvoření příjemné atmosféry.

Základní škola a Mateřská škola Teplýšovice

pořádá

country bál

dne 9.4.2011 od 20.00 hodin

V TEPLÝŠOVICKÉ SOKOLOVNĚ

K poslechu hraje

Pražský sběr

Předtančení Kolaloka

Bohatá tombola, občerstvení, zábava, stylové oblečení vítáno

Teplýšovický babiřec Vás zve na

VÍTÁNÍ JARA

V neděli 3.4.2011 ve 17.00

v Teplýšovicích na zahradě u MŠ

Uzijeme si odpoledne.

Budeme si hrát, plnit úkoly, tvořit,
vyřeseme zimu, přivítáme jaro,
na závěr opечeme buřty.

Pítí i buřty budou zajištěny.

Velikonoční bohoslužby 2011

Květná neděle	17. 4.	8.30	Poříčí nad S.
		10.00	Vranov
		11.30	Teplýšovice
Zelený čtvrtek	21. 4.	16.00	Vranov
		18.00	Poříčí nad S.
Velký pátek	22. 4.	16.00	Teplýšovice
		18.00	Poříčí nad S.
Bílá sobota	23. 4.	20.00	Poříčí nad S.
		Vigilie Zmrtvýchvstání	
Zmrtvýchvstání Páně	24. 4.	8.30	Poříčí nad S.
		10.00	Vranov
		11.30	Kozmice
		14.00	Čerčany
Pondělí velikonoční	25. 4.	8.30	Poříčí nad S. (sv. Petr)
		10.00	Soběhrdy
		11.30	Teplýšovice

Všem farníkům přeji požehnané velikonoce.

Martin Janata

Kalendář zvonění v Čeňovicích

25. dubna - 12.00 hodin
1. května - 12.00 hodin
8. května - 12.00 hodin

		" A "		" B "		Dorost	
26.3.	So	TEP - Chotýšany	15:00				
27.3.	Ne					Benešov - TEP	11:30
2.4.	So	Sl. Jesenice - TEP	16:30			TEP - Mirošovice	11:00
3.4.	Ne			TEP - Struhařov	16:30		
9.4.	So	TEP - Kouřim	16:30	Olbramovice - TEP	16:30	Jilové - TEP	10:15
10.4.	Ne						
16.4.	So	Chocerady - TEP	17:00			TEP - N. Knín	11:00
17.4.	Ne			TEP - Tr.Štěpánov	17:00		
23.4.	So	TEP - Ratboř	17:00				
24.4.	Ne			Miřetice - TEP	17:00	Vočice - TEP	10:15
30.4.	So	Zbraslav - TEP	17:00			TEP - Hostomice	11:00
1.5.	Ne			TEP - Popovice	17:00		
7.5.	So	TEP - Řičany	17:00	Přestavky - TEP	17:00		
8.5.	Ne					Rožmitál - TEP	10:15
14.5.	So					TEP - Petrovice	11:00
15.5.	Ne	Poříčí - TEP	14:00	TEP - Vr. Janovice	17:00		
21.5.	So	TEP - Tucharaz	17:00	Divšov - TEP	17:00		
22.5.	Ne					Jankov - TEP	10:15
28.5.	So	TEP - Kondrac	17:00			Podlesí - TEP	10:15
29.5.	Ne			Pravonín - TEP	14:00		
4.6.	So	Nespeky - TEP	17:00			TEP - Týnec n/S	11:00
5.6.	Ne			TEP - Maršovice	17:00		
11.6.	So	TEP - Kostelec	17:00			Měchenice - TEP	10:15
12.6.	Ne			Zdislavice - TEP	17:00		
18.6.	So					TEP - Sedlec Prčice	11:00
19.6.	Ne	Sedlec Prčice - TEP	17:00	TEP - Jírovice	17:00		